

DE CE A MURIT VITELUL? 3 MAI BINE MUREA I TU!

Grija pentru resursele statului depășea uneori ridicolul. Limbajul folosit de puternicii mai mici sau mai mari ai vremurilor lui 1989 friza bunul-simț. Tovarășii colectivizați trebuiau să îndure. În Ialomița, la Movilița și Roșiori, campania de primăvară aducea cu sine controale peste controale. Planuri, temeri. Iar birourile Direcției pentru Agricultură de la Slobozia dădeau frisoane colectivizatorilor.

Găinușa, spaima țărănilor

La Movilița, amintirile negative au un numitor comun. Tovarășa Găinușa. O femeie dată naibii, cum s-ar spune, spaima CAP-ului. Emil Fătu, fost șef de fermă, povestește: „Când veneau cei de la partid, de la județeană, eram pe sărmă. Jucam pe sărmă. Era secretara de partid Găinușa. Era spaimă femeia asta!”. La Roșiori, fostul șef de fermă Ceapă Lazăr-Lică vorbește despre discuțiile purtate cu șefii de la județeană. Pentru aceștia, viața unui vițel părea să valoreze mai mult decât cea a unui om. „Dacă în noaptea asta murea un vițel, a doua zi dimineată la ora 5:00, în cabinetul primului secretar trebuia să fie șeful de fermă, veterinarul și președintele de colectiv. Te întreba de ce a murit vițelul. Dar nu te întreba dacă aveai ce să-i dai să mănânce. Doar atât. De ce a murit? Păi... că a murit. Dar de ce nu ai murit tu? De ce?”

Pe drumul cu fântâni

Atât Movilița, cât și Roșiori sunt două comune mari. Străzile sunt largi și lungi. Mai că par bulevarde. Casele îngrijite. Oamenii liniștiți. Roșiorii erau înainte un adevărat centru de neveste. Se dusese vestea nu doar în Ialomița, ci și în Călărași, de frumusețea fetelor de aici și mai ales a faptului că multe sunt de măritat. Oamenii satului erau și sunt muncitori. Odată ce s-au trezit colectivizați, nu au renunțat la muncă.

(Continuare în pag. a II-a)

Conform planificării, vițelii românești trebuiau să crească mari și frumoși, mai ceva ca în Danemarca. În realitate, fermele zootehnice se aflau la limita subsistenței. Foto: Arhivele Naționale

ÎN VIZITĂ LA ZIARELE FRĂȚEȘTI

Printre cele mai interesante și pline de învățăminte experiențe pe care le-am trăit în anii pe care i-am petrecut „în rândurile presei revoluționare de tineret din patria noastră”, s-au numărat călătoriile de documentare peste hotare. De regulă, aceste vizite se împărțeau în: a), vizite de schimb de experiență în redacțiile ziarelor de tineret din țările socialiste” și b), „vizite de documentare în țările capitaliste”. Despre cea de-a doua categorie de vizite am prea puțin spus, atâta vreme cât, în toți acești ani, nu am trecut decât o dată, în 1985, dincolo de „Cortina de fier”. O dată, dar bine! Adică o lună încheiată la

un curs organizat la Levico Terme, lângă Trento, în Italia. În schimb, am beneficiat de vizite în câteva „țări frățești”. Prima a fost în RDG. Delegația română de presă era compusă din două persoane, șeful delegației - gazetarul și omul de excepție Crăciun Ionescu, cunoscutor desăvârșit al dosarelor Orientului Mijlociu și delegația propriu-zisă - subsemnatul! Atunci, în vizita din RDG, am învățat două lucruri esențiale: 1. Să nu te miri prea mult și, mai ales, în gura mare, de ceea ce îți-au văzut ochii. Iar la întoarcerea în țară, atunci când unii sau alții te vor descoase „ce ai văzut?” și „cum era pe acolo?” să ră-

punzi în invariabil, ca la carte: „Desigur, tovarășii noștri au obținut rezultate deosebite în construirea socialismului, dar trebuie să spunem că și ei se confruntă cu o serie de probleme specifice și greu de rezolvat, pe care sunt convinși că le vor rezolva cu succes”. 2. Dacă, totuși cumva, cunoști limba țării gazdă, să nu faci prea mare paradă! Taci, ascultă cu atenție tot ceea ce îți spun gazdele și, după fiecare discuție, compară ceea ce îți-a spus interpretul oficial cu ceea ce s-a spus de fapt în cursul întâlnirii respective.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Președintele Mozambicului, Joaquim Alberto Chissano, a sosit la București într-o vizită oficială. Delegația parlamentară a Mexicului a părăsit România, după un sejur de cinci zile în care a realizat un schimb de experiență cu Marea Adunare Națională. A debutat „Săptămâna învățământului timișean”.

Vizită la nivel înalt din Mozambic

La invitația lui Nicolae Ceaușescu, și-a început vizita în România președintele Mozambicului, Joaquim Alberto Chissano. Delegația africană a fost întâmpinată la Otopeni de membrii CPEx, în frunte cu însuși secretarul general. Aeroportul a fost pavoazat cu inscripții

din care reieșea prietenia dintre cele două popoare, iar un grup de pionieri a oferit flori înalților oaspeți. Joaquim Alberto Chissano a primit onorul de la o gardă militară aliniată pe aeroport, ulterior fiind tras 21 de salve de artilerie, în semn de omagiu.

Discuțiile au continuat la sediul Consiliului de Stat, având ca teme schimburile economice între cele două state și „cooperarea dintre partidele, țările și popoarele noastre în interesul reciproc al cauzei păcii și cooperării internaționale”. Ziua s-a încheiat printr-un dîneu oferit de Nicolae Ceaușescu în cinstea lui Joaquim Alberto Chissano, la Palatul Consiliului de Stat.

(Continuare în pag. a II-a)

Nicolae Ceaușescu și problemele tancurilor produse în țară

În ședința din 31 mai 1989 a Consiliului Apărării RSR, generalul Vasile Milea i-a prezentat lui Nicolae Ceaușescu concluzia generală din documentul intitulat „Raport privind asigurarea producției de componente electronice necesare realizării tehnicii militare prevăzute în Programul Unitar de Dezvoltare a Industriei de Apărare 1989-1995, cu deosebire a echipamentelor pentru blindate, aviație, marină, radiolocație, transmisiuni și cu laser”. În discursul său, ministrul Apărării Naționale a afirmat: „Vă rog să-mi permiteți să vă raportez în mod deosebit în legătură cu problema calității la tancuri și la aviație, din punct de vedere al electronicii, fiabilității nu întotdeauna s-a ridicat la încadrarea în parametrii stabiliți. Sunt consumatori mari la carburanți, la lubrifianti, peste normele admise. Am încercat de multe ori, dar nu am reușit să facem prea mult în această problemă, care ne preocupă în continuare. Deja unitățile noastre

s-au dotat, am început școlarizarea, însă întâmpinăm greutăți din acest punct de vedere.” La aceeași reuniune, generalul Ion Coman, fost ministru al Apărării, a declarat: „Este adevărat, s-au făcut multe lucruri, armata a fost dotată, înzestrată și s-a mai și exportat. Însă, cu tot efortul făcut, nu este rezolvată problema tancului de 800 CP care, atât din punct de vedere al cantităților planificate, cât și din punct de vedere al calității, lasă foarte mult de dorit. Sunt probleme la motor și transmisie și, cu toate analizele făcute la fabrică și la poligon, nu este rezolvată problema tancului de 800 CP”

Decizia privind fabricarea de tancuri în România a aparținut lui Nicolae Ceaușescu și a fost impusă de acesta la mijlocul anilor '70. Astfel, conform Hotărârii Consiliului Apărării RSR din 13 mai 1974, a fost inițiat un program „de fabricare în țară a tancului mijlociu românesc, cu greutatea de aproximativ 40 tone, echipat cu un tun calibru 100 mm. Motorul de 800

CP al acestui tanc urma să fie asimilat pe baza de licență. Datorită dificultăților în obținerea licențelor, s-a aprobat ca la realizarea modelului experimental și a primului lot de 10 tancuri mijlocii românești să se folosească motoare de 580 CP și unele agregate de tipul celor existente pe tancurile T55-100, aflate în înzestrarea armatei.”

La 28 iunie 1976, generalul Ion Coman, ministru al Apărării Naționale, și Ioan Avram, ministrul Industriei Construcțiilor de Mașini, i-au raportat lui Nicolae Ceaușescu faptul că „deși nu se asigură în totalitate cerințele de mobilitate (ale tancului TR-580-n.r.) din tema de proiectare, datorită puterii mai reduse a motorului, s-au creat condiții pentru elaborarea principalelor soluții tehnologice, urmând ca, după realizarea în țară a grupului energetic de 800 CP, tancul echipat cu acest agregat să răspundă performanțelor prevăzute în tema inițială.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

22 mai (Luni)
Soarele a răsărit la 5:41, a apus la 20:44
Luna a răsărit la 23:52, a apus la 7:08
Sărbătoare creștină: Sf. Mc. Vasilisc din Amasia și Marcell; Sf. Părinți de la Sinodul II ecumenic (Constantinopol, 381)

S-a întâmplat la 22 mai 1989

● În timpul ciocnirilor produse între trupele israeliene de ocupație și demonstrații palestinieni în

Cisiordania și Gaza, doi adolescenți palestinieni au fost uciși și 36 au fost răniți. Pe de altă parte, în urma unei operațiuni declanșate de forțele de ocupație în zona Gaza, 250 de palestinieni au fost arestați.
● Ministrul de Externe al Iranului, Ali Akbar Velayati, și-a încheiat vizita la Damasq, unde a avut convorbiri cu oficialitățile siriene în problemele evoluției situației din Orientul Mijlociu, în principal a celei din Liban, ca și a relațiilor bilaterale. Cu prilejul vizitei, președintele Hafez Al-Assad i-a fost înmănat un mesaj din partea șefului statului iranian, Seyyed Ali Khamenei.

Roxana VINTILĂ

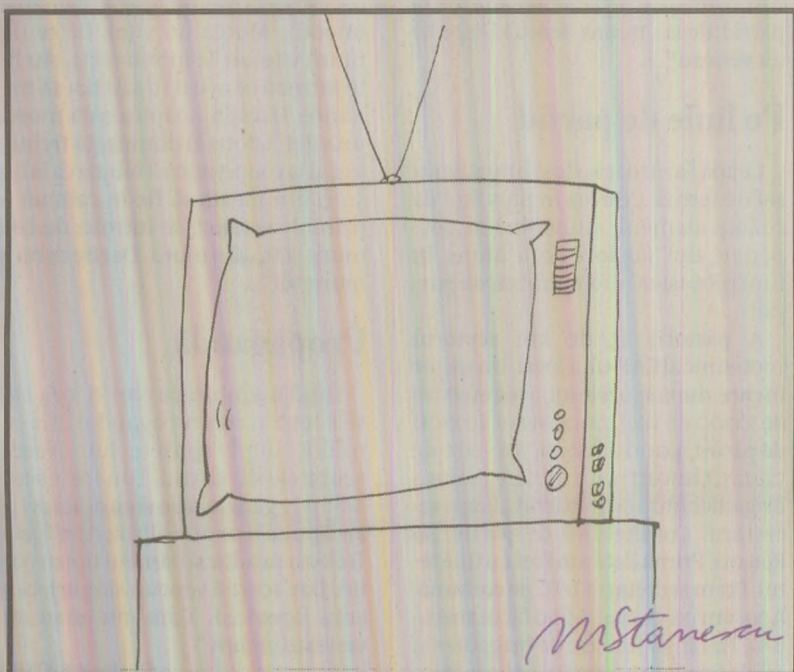
JURNALE PERSONALE

22 MAI

Trec pe la Cioran și Simone, e vreme frumoasă, balconul lor e plin de flori, oada luminoasă, acolo unde stă Cioran, în fotoliul lui de lângă fereastră. A slăbit, e sănătos, cu părul vălvoi. Simone poartă o ie românească, seamănă cu tabloul unui pictor impresionist, mai ales că părul ei e pe jumătate alb, pe jumătate roșcat. „Vezi, zice Cioran, viața mea este absurdă, nu-ți poți închipui...” Simone răspunde la telefon, îi trimite la plimbare pe pisălogi, dar Cioran e curios, ciulește urechea pe când imi vorbește în șoaptă... Simone a pregătit o șarlotă de căpsuni, sporovăiește vesel, amândoi își dau replica. Aflu că au fost invitați la o seară de gală la Olympia, ca s-o asculte pe Amalia Rodriguez, pe

care Cioran o iubește mult. În fața lor era așezată Contesa de Paris. Cioran a fost interplat de o doamnă mică de stat, îmbrăcată în negru, cu un aer modest, pe care au luat-o la început drept plasoare, și care i-a spus că este una din „fanii” lui... Era soția lui Bruno Coquatrix, proprietarul teatrului Olympia! Telefonul sună. E un ziarist care vrea cu orice preț ca Cioran să răspundă la un chestionar - aceeași persoană („de altfel foarte draguță”, spune Simone) care le-a făcut rost de invitația la Olympia. Cioran protestează: „Niciodată! I-am spus că nu răspund la chestionare!” Vorbim apoi despre Beckett, care trăiește într-un azil de bătrâni, nu departe de casa lui, de când l-a alungat nevasta. Editorii lui din Germania, în trecere prin Paris, au fost îngroziți să-l găsească acolo, ca un sărăntoc.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Lagărul cu piersici

„Mergem să luăm copilul!”. Tonul tatei nu admitea negare sau întârziere. Zgătie de fată, m-am îngheștat repede către ușă, ca nu cumva să mă lase acasă și să ratez aventura. Numele satului, Gura Padinii, suna a basm în mintea mea de copil și ideea unui tărâm al piersicilor, care așteptau numai gura mea nătăfleită ca să picie, mă obseda încă de o săptămână, de când auzisem undeva pe placese soră-mea, în tabără.”

„Eram licean și proaspăt utecist. Așteptam cu nerăbdare să ajung la liceu. Uniforma albastră, faptul că aparțineam unui grup de ado-

lescenți, totul mă emoționa. Utecist însemna și să mergi în tabere. Nu tabere de relaxare, ci de muncă. De altfel, toată munca în perioada de vară se desfășura cu elevi care erau scoși de la ore.

Firește, asta era ceva bine văzut de conducerea Partidului Comunist, de reprezentanții lui locali. În iunie 1989 am mers la cules de piersici într-o localitate de pe malul Dunării, unde era o mare plantație de piersici. Eram trimis de liceu, deci eram cam 200 de elevi din clasele a IX-a și a X-a. Dimineața am fost conduși de părinți la autobuzele care așteptau

să ne ducă spre tabăra unde credeam noi atunci că o să ne aștepte, în afară de muncă, și seri frumoase, cu focuri de tabără și distracție. Așa cum socoteala de acasă nu se potrivește niciodată cu cea din târg, totul s-a transformat într-un coșmar în care niște adolescenți au trăit zile de condamnăți în lagărele de concentrare. Prima dezamăgire, după un drum obositor cu autobuzul care trănăcea la fiecare curbă, a fost faptul că era o tabără absolut izolată de restul lumii.

(Continuare în pag. a II-a)

Studenti străini în România

În anii '80, în centrele universitare erau mulți studenți străini. Pe atunci, colegii lor nu erau deloc informați care au fost căile prin care ajunseser fiecare la studii în Cluj-Napoca, București, Iași sau Timișoara.

La Medicină veneau în general tineri din Germania și Israel ai căror părinți și bunici emigraseră din România. Se subînțelege că aceștia își plăteau studiile. Ca și unii dintre studenții greci care frecventau, în număr mare, studiile de istorie. La facultățile și instituțiile de învățământ superior cu profil tehnic sau agrar erau mulți veniți cu burse oferite de statul român Africii și Americii Latine. Acesta era ajutorul românesc pentru țările lumii a treia și partidele comuniste în vremea revoluției mondiale proletare.

În anii '80 și condițiile din campusurile studențești erau diferențiate. Întâi, că niciodată nu locuiau în aceeași cameră studenții străini cu studenții români. Nici măcar pe același palier. De regulă, la parter erau plasați românii, iar la etajele superioare străinii. Evident, nu atât de îngrămădiți ca autohtonii, și nu erau obligați nici la programul de autogospodărire al căminului și cantinei studențești. Pentru bunii platnici se construiseră garsoniere în cămine speciale. Condiții de invidiat de grosul studențimii române, și pentru a nu se proceda cu dovezi de discriminare, în asemenea

Schimburi la nivel de tineret au fost intense între România și Cuba. FOTO: Arhivele Naționale

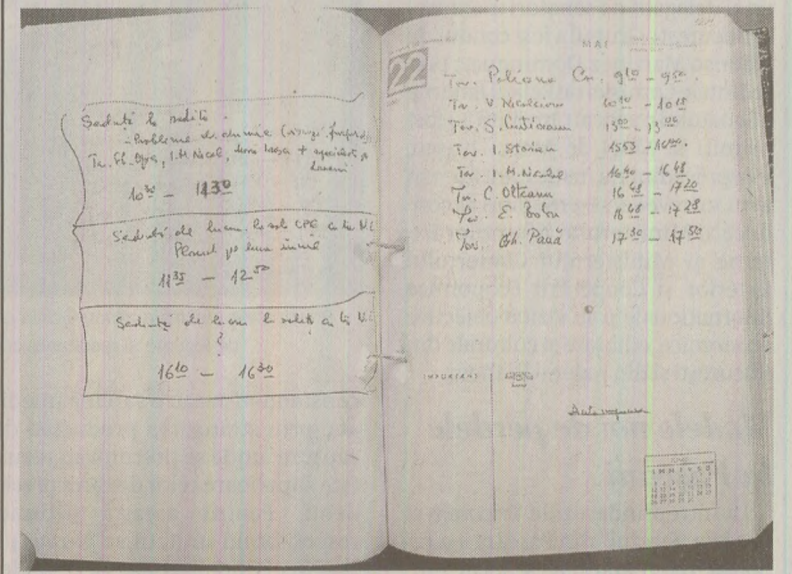
condiții de lux erau incluși și câțiva „frunțași” autohtoni. Adică studenți cu medii foarte mari și neapărat merite de activiști ASC. Condiții indispensabile pentru aceștia din urmă era și starea civilă de „familist”.

Între oaspeții și „băștinași” prietenii nu erau deloc încurajate. Cei care păreau mai „maturi” în această direcție erau totmai străinii. În „anul pregătitor” pentru învățarea limbii române, fuseseră școliți și pentru relațiile recomandate de colegii. Probabil că așa cum se proceda cu românii - care „auziseră” din dreapta,

din stânga - că nu era grupă de studii fără cel puțin un informator, se zvonise și printre străinii tot ce era bine de știut ca să ia seama și să se teamă. Câți tineri străini să fi studiat, în total, în 1989 în România? Greu de estimat în absența documentelor de arhivă. Cum se vedeau țara și românii prin ochii lor, putem să aflăm astăzi datorită unei inițiative deosebite a Muzeului Țăranului Român, finalizată prin intermediul prestigioasei edituri ieșene Polirom.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Luni, 22 mai 1989, Elena Ceaușescu și-a început primirile la birou cu Poliana Cristescu (între orele 9:10 - 9:50). Abia după aceea a intrat în treburile zilei, întâlnindu-se cu șeful Protocolului de Stat Vasile Nicolciou.

Prima ședință a zilei - „la săliță, probleme de chimie” - a fost prezidată de Elena Ceaușescu, fiind menționată în agenda prezența lui Gh. Oprea, I.M. Nicolae, Maria Ionescu, în memoriele sale. „Băiat de la țară, fost ucenic, a învățat repede abc-ul activității și a urcat în profesie pas cu pas, a scris fostul secretar cu propaganda al CC al PCR. Supapa lui de supraviețuire în funcțiile înalte în care s-a văzut propulsat era confesiunea: venea, se așeza pe un scaun și, uitându-se în dreapta și în stânga, pentru a se asigura că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascultă nimeni (deși eram singuri), începea să oteze și să se văicărească. Și că munca e grea și că oamenii sunt ai dracului, și că șeful e prea exigent și că „tovarășă” îl hărțuiește. Într-adevăr, Elena Ceaușescu striga la el (dramatic) să se asigure că nu ne ascult

Nicolae Ceaușescu și problemele tancurilor produse în țară

(Urmare din pag. 1)

Până în prezent a fost realizat un model experimental, în două exemplare, care, în urma probelor efectuate, confirmă soluțiile tehnice adoptate, majoritatea organelor și agregatelor executate în concepție originală comportându-se corespunzător.

Lotul de 10 tancuri, în curs de fabricare până în luna martie 1977, va fi folosit ulterior pentru încercarea agregatelor și aparatelor realizate în concepție proprie, definitivarea unor tehnologii de producție și școlarizarea personalului ce va participa la fabricarea tancului și a celui care îl va exploata în unități.

Concomitent, în baza Decretului Consiliului de Stat nr. 38 din 03 aprilie 1975, s-a trecut la executarea lucrărilor de investiție la întreprinderea mecanică Mârșa, în vederea realizării capacităților necesare fabricării tancurilor. În ședința din 19.09.1975, Consiliul Apărării a hotărât ca agregatul energetic de 800 CP să fie executat în țară, pe bază de proiecte proprii, folosindu-se modele importate.

Pentru îndeplinirea acestei hotărâri, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini a luat măsuri de asimilarea motorului și transmisiei, astfel ca prototipul să fie omologat la finele anului 1980, iar fabricația de serie să înceapă din anul 1983.

Aceasta determină o decalare cu cinci ani a programului și reșalonaarea asimilării tancului mijlociu cu motor de 800 CP de concepție proprie. (...) De asemenea, s-a elaborat un program și s-a trecut la proiectarea și asimilarea echipamentelor electronice de conducere a focului de pe tanc, stabilizatorul tunului, instalațiile de stingere a incendierii și de protecție antiatomică.

În planul respectiv s-a stabilit ca omologarea prototipului și seria zero a tancului TR-580 (T55-100, cu motor de 580 CP) să fie realizate în anul 1977, respectiv 1978, iar producția de serie să înceapă în anul 1979. În acest sens, Nicolae Ceaușescu a aprobat fabricarea a aproximativ 600 de tancuri TR-580, echipate în total cu motoare din import (Polonia), iar din anul

1981 cu motoare produse în țară. Generalul Tiberiu Urdăreanu, șeful Direcției Tancuri și Auto în acea perioadă, afirma în 1981 că „proiectul tancului a fost realizat la Institutul 111, în cooperare cu institutele de profil ale ministerelor participante la programul de tanc și cu specialiștii din partea beneficiarului, respectiv Direcția Tancuri și Auto”, iar „documentația a fost expediată direct la întreprinderile de profil ale ministerelor. (...) în varianta Direcției Tancuri și Auto, acesta (TR-580-n.r.) era un tanc pe care să „școlim” industria. În consecință, trebuia produs în cantități mici.” Din păcate, la începutul anilor '80, Nicolae Ceaușescu cu ordonanța sistarea importurilor de produse speciale pentru industria românească de apărare. Această măsură a afectat calitatea tancurilor românești. La 11 iulie 1982, generalul Tiberiu Urdăreanu a menționat în jurnalul său, „Totul trebuie să se producă în țară, a decis șeful statului și comandantul nostru suprem. Nu s-a precizat dacă decizia va fi valabilă și la război.

Măsura în sine este corectă pentru o armată în condițiile în care toți vecinii noștri; mai puțin iugoslavii, ne sunt ostili. Numai că această sarcină ar trebui însoțită și aplicată de circa 100 de întreprinderi implicate în industria de tehnică militară. Unele din acestea, chiar dacă s-au străduit, nu au reușit. De exemplu, etanșeitatea nu putea fi asigurată datorită calității necorespunzătoare a garniturilor, iar sistemul de conducere a focului nu era fiabil din cauza componentelor electronice neperformante.”

Pentru urgentarea fabricării tancului TR-800 (T55-100, cu motor de 800 CP), generalul Victor Stănculescu a obținut în luna august 1982 aprobările pentru transferarea programului respectiv la Direcția Tancuri și Auto. O lună de zile mai târziu, prototipul tancului se afla în poligonul de la Mihai Bravu (județul Giurgiu), pentru testări. În același timp, colonelul inginer Ștefan Popa, directorul Fabricii de Mașini Grele Speciale, a primit ordin de la generalul Tiberiu Urdăreanu să realizeze omologarea tancului până la sfârșitul anului 1982. Aceasta era deja în

În anii '80, la defilațiile organizate cu ocazia sărbătorilor oficiale erau scoase la paradă tancurile construite în România, cu piese autohtone FOTO: Arhivele Naționale

întârziere cu 8 luni față de termenul stabilit inițial (31 decembrie 1981). Din păcate, sistarea importurilor de produse speciale, impusă de Nicolae Ceaușescu, a complicat programul tancului TR-800. Până la sfârșitul anului 1982, întreprinderea de Mașini Grele București nu a livrat turele planificate, iar întreprinderea „Hidromecanica” din Brașov nu a reușit să fabrice transmisurile pentru TR-800. În cele din urmă, omologarea tancului TR-800 a avut loc la 6 august 1983, la întreprinderea „23 August” din București. Un an mai târziu, câteva exemplare din seria zero au participat la parada militară desfășurată cu prilejul sărbătoririi zilei naționale a României.

Deflarea tancurilor TR-800 la 23 august 1984 nu a constituit și o rezolvare a problemelor cu care se confruntau inginerii militari și civili care lucrau la proiectul respectiv. Acestea au continuat în anii următori, iar în ședința din 31 mai 1989 a Consiliului Apărării, Nicolae Ceaușescu a amenințat că va suspenda producția de tancuri, ca urmare a deficiențelor constatate la

garniturile de cauciuc și curelele de transmisie ale celor două prototipuri de tancuri, trimise la probe în strălănite. La reuniunea respectivă, problemele au fost descrise în mod clar și succint de Ion Radu, viceprim-ministru al guvernului și președinte al Consiliului de conducere a activității din ramurile construcției de mașini și metalurgie. În ceea ce privește transmisurile pe care le-am dus în Maroc, știind că avem niște probleme de etanșeizare la o serie de garnituri, așa cum a subliniat tovarășul Coman, am găsit niște soluții cu armata și, cu o valoare foarte mică, am pus piese din import la transmisie și la motor.

Împreună cu chimia, am acționat la „întreprinderea de articole tehnice din cauciuc” de la Brașov pentru că livrează produse de calitate proastă, și mai trebuie să acționăm. Timp de 30-40 de zile nu există nici un fel de scurgere din cauza garniturilor, dar, în contact cu produsele petroliere, curelele de transmisie încep să curgă singure. Avem capacități suficiente în acest

an, și tehnice, și de producție, și oameni pregătiți, ca să putem îmbunătăți radical situația necorespunzătoare pe care dumneaavoastră ați subliniat-o ca urmare a nerealizării planului de înzestrare în anul 1988.”

Ordinul lui Nicolae Ceaușescu a fost categoric: „Consider că este necesar ca în două săptămâni să-mi prezentați programul cu problemele pe care le mai avem în ce privește calitatea și în cât timp – în câte săptămâni și luni – vor fi complet soluționate. Nu se poate merge mai departe în felul acesta!”

După lovitură de stat de la 22 decembrie 1989, inginerii români s-au străduit să rezolve problemele menționate prin utilizarea unor materiale de completare din import. Totodată, s-a încercat îmbunătățirea sistemului de conducere a focului. Acesta nu avea performanțe deosebite deoarece detectorul laser nu era integrat în aparatul de ochire pe timp de zi, iar calculatoarele balistice aveau un număr limitat de corecții care puteau fi introduse înainte de deschiderea focului. Dr Petre OPRIȘ

JURNALUL OMULUI SIMPLU

LAGĂRUL CU PIERSICI

(Urmare din pag. 1)

După ce am coborât din autobuz cu bagajele, am descoperit că „dor-mitoarele” erau de fapt niște hangare de vreo 100 de paturi sub-prapuse, fără nici o sursă de apă, fără toalete. Singurul robinet trona în mijlocul curții și singura clădire mai de Doamne ajută era cantina. Ne-am gândit că poate mâncarea o să fie gustoasă, uitând de restul de neajunsuri.

Prima zi a trecut mai ușor, oboseala fizică și entuziasmul tineresc ne făceau să ne gândim că nu poate fi totul foarte rău. Seara am avut parte de o masă simplă, chiar săracă. Dar cum mulți dintre noi aveam încă pachetele puse de părinții grijulii, atunci nu a contat prea mult.

Coșmarul a început a doua zi de dimineață, cu o sonerie care ne-a trezit la 5:00, pentru toaletă și pentru masă, ca mai apoi să înceapă ziua de muncă propriu-zisă. După o cană cu ceai fără nici un gust și două felii de pâine cu margarină și câteva urme de gem, am fost adunați în curte pentru repartizarea pe grupe de lucru. Atunci ni s-a fixat și norma de lucru. Trebuia să adunăm, în niște lădițe speciale construite, piersicile ajunse la maturitate. Norma de efectuat era de 200 lădițe pe zi.

Pentru niște copii de 15 sau 16 ani, toată această normă era o muncă titanică, trebuia să mergi cu lădița după tine prin plantație, să culgi piersicile apăsând crengile pomului, apoi să-ți cari lădița plină la o remorcă unde te trecea în caiet de către supraveghetor, unde se cerceta și calitatea fructelor. În soarele arzător de iunie, cu picioarele în nisipul fierbinte, oboșiți, nemâncați, cu spaima că nu putem reuși să culegem atâtea fructe încât să terminăm norma zilnică, am început să ne simțim rapid ca într-un coșmar. La prânz aveam o mică pauză de două ore în care mergeam să luăm masa și să ne întindem puțin.

Porțile taberei nu se deschideau decât atunci când noi plecam la muncă sau când intrau și ieșeau mașinile de aprovizionare sau

mașinile șefului de la UTC-ul județean, un tovarăș care, de câte ori venea, avea o atitudine pronunțată pentru elevii de acolo și profesori de asemenea. Nu exista nici un mijloc de a anunța pe cineva despre ce se întâmpla în tabără, telefon exista numai la poșta din localitate, iar noi nu eram lăsați să ieșim din tabără. Singura legătură cu exteriorul erau cei câțiva localnici care lucrau la bucatăria din tabără sau la birourile de acolo. Așa a trecut prima săptămână, până când unul dintre profesori a reușit să meargă în week-end acasă și să anunțe câteva familii de condițiile mizerabile în care eram ținuti.”

„Îndrăzniți să intrați și vă târâsc la miliție! Știți cine sunt eu?” Ochii ieșiți din orbite ai individului care își pusese spatele drept pavăză la lăcătușii de pe poartă urlau amenințări mai grave. „Vă chem la partid. Sunt secretarul județean al UTC!” „Tu-ți secretarul... Dă-te la o parte că dau cu mașina peste tine!”. O dată cu injurătura scăpată, tata s-a întors către mașina și a deschis portiera, să urce. Iși târâsc scaunele din față, holbându-mă prin parbriz, îmlemnisem cu mâinile încleștate în spătarele scaunelor.

Pierzându-și subiectul concentrației, privirea vajnicului secretar de partid a căzut pe plăcuțele de înmatriculare ale Negruței, așa cum hotărâsem să alintăm Dacia noastră neagră. 1-DB-101. Numere „mici”! Partidul! Conștiința atâtor ani, în care spatele încovoaiat în fața marilor județului și ai partidului îi salvase mereu scaunul, l-a lovit brusc: „Aaaa, să trăii, haideți, intrați. Mă iertați, n-am știut. Vă conduc eu...” În urma Negruței, pe lângă plăcuțele încă plecat al secretarului județean, am trecut și celelalte câteva mașini cu părinți ai altor colegi de suferință de-ai soră-mii. Nu a mai îndrăznit să le oprească.

Tată era muncitor și mașina de-abia o cumpărase, „de ocazie”, din Dâmbovița. Nu apucase încă să o înmatriculeze și să-i schimbe numerele „mici” pe care le avusesse fostul proprietar.

Aniela NINE

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Schimb interparlamentar

S-a încheiat vizita de cinci zile a unei delegații de senatori mexicani la București. Grupul a fost condus de Alfonso Martinez Dominguez, președintele Comisiei de Relații Externe a Senatului mexican. Invitații au fost primiți la MAN de Marin Ivașcu, vicepreședintele instituției. Au mai avut întrevederi cu membri ai conducerii Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Comerțului Exterior și Cooperării Economice Internaționale și au vizitat obiective economice, edilitare și culturale din București și din județul Prahova.

Modele noi de perdele la Pașcani

La întreprinderea de Tricotaje și Perdele „Siretul” din Pașcani s-a raportat îmbunătățirea gamei de produse, prin introducerea unor noi modele, în proporție de 90%. Efortul novator se înscrie în sarcinile trasate de „Programul de modernizare în suportul tehnical rentabilizării producției, al creșterii calității acesteia și mai bunei folosiri a capacităților, a forței de muncă”, elaborat sub „îndrumarea” lui Nicolae Ceaușescu. Inginerul-șef al întreprinderii, Rodica Bălan, a precizat că „toate cele 30 de modele noi prevăzute la nivelul anului se află în fabricație, din cele 19 măsuri cuprinse în programul de modernizare, cinci au fost și implementate și au început să-și dovedească eficiența”. În procesul de producție, lucrătorii de la întreprinderea de Tricotaje aveau în vedere și recomandările privind economia de resurse, folosind materia primă cu mare grijă. Însă fără a face rabat de la calitate, pentru a nu încălca standardele necesare livrării produselor către export.

A început recoltarea căpsunilor

Agricultorii de la AESCL Mihail Kogălniceanu (jud. Constanța) se ocupă intens de întreținerea culturilor de tomate, care se întindeau pe o suprafață de 110 hectare. Legumele se prăseau manual, iar la arpagic, butași de ceapă, ceapa de sămânță și celelalte culturi semincere se pliveau buruienile. Având în vedere că aceste culturi erau udate constant prin instalația de irigații, se aștepta o producție excelentă în vară. Însă până la recoltarea tomatelor, agricultorii

Principalele sarcini în agricultură în această perioadă erau întreținerea culturilor de legume și recoltarea căpsunilor FOTO: AGERPRES

constanțeni aveau o sarcină imediată, prin strângerea producției de căpsuni, unde se preconizau rezultate superioare celor din anii precedenți. Pentru această acțiune, responsabilii unității se bazau, pe lângă cei 600 de angajați, și pe elevii din localitate, care erau scoși la muncă în contul practicii obligatorii.

Pregătirea pășunatului

Comitetul Executiv al Consiliului popular al județului Cluj a emis norme care privesc pregătirea și organizarea pășunatului. Acestea stipulează: „definitivarea repartizării pășunilor pe beneficiari – IAS, AEI, CAP și gospodăriile populației – urmând ca predarea la cei care exploatează să fie făcută pe bază de proces-verbal, învâzându-se obligațiile deținătorilor de animale privind folosirea, amenajarea și întreținerea pășunilor; – învoirea la pășunat a animalelor aparținând gospodăriilor populației se va face numai după ce s-au încheiat contractele pentru produsele animale și s-a achitat taxa de pășunat; – verificarea stadiului pregătirii pășunilor pentru perioada de vară privind curățarea suprafețelor de resturi vegetale, arboret dăunător, plante toxice, îndepărtarea excesului de umiditate, nivelarea mușuroaielor etc. Se vor marca locurile unde au fost depozitate sau admistrare îngrășămintele chimice în vederea prevenirii intoxicării animalelor prin pășunat; – asigurarea necesarului de apă pentru adăpatul animalelor pe toate pășunile, prin repararea, curățarea și dezinfectarea surselor de apă, verificarea instalațiilor de scoatere, pregătirea platformelor și jgheburilor de adăpare, efectuarea analizei calității apei”.

Moda lunii mai

„Fusta lunguță și lărguță, creată și într-un bié bogat, iar pe deasupra o bluză comodă dintr-un material ușor și un spenser scurt până la talie, fără guler, având în buzunarul de la piept o batistă viu colorată” era combinația vestimentară recomandată de revista Femeia pentru luna mai. Redactorii publicației motiva sugestia prin faptul că începe sezonul cald. Pentru tinere erau recomandate rochiile și bluzele cu volanșe, care dădeau un aer deosebit de feminin.

Ilarion TIU

De ce a murit vițelul? Mai bine mureai tu!

(Urmare din pag. 1)

Au schimbat doar stăpânul. Nu mai muncea pentru ei, ci pentru... CAP, pentru Tovarașul Stat. Și acum, ca și atunci, legătura între comune se face printr-un drum lung de 5 km. Ploi înalți îl străjuiesc de zeci de ani. Iar din loc în loc, călătorul putea să se oprească la una dintre fântânile cumpănite. Peisajul părea aproape idilic. Ar fi mers de minune un tablou cu țărânul cooperatist ieșit din porumbul ce normal că dădea producție-record, să se adapte la o fântână îngrijită după normele din vremurile trecute. Înainte, fiecare comună își lua 2,5 km de drum și-l îngrijea cât putea de bine. Movița, ca o comună veche ce era, iar Roșiori, ca una proaspăt ieșită de sub oblăduirea primea. Agricultorul era ocupația principală. Și atunci, ca și acum.

Cu săpuța-n spate

Emil Fătu, fost șef de fermă în 1989, povestește despre agricultura Moviței, despre Campania de primăvară. „Până să se înceapă campania făceam o ședință mare cu tractoriștii, cu oamenii, pregăteam unelte și... începea campania. La început pregăteam terenurile, se băga discul. Prima dată se semăna sfecla de zahăr. Apoi floarea-soarelui, porumbul și apoi fasolea. Erau două ferme de câmp și una de legumicultură.

Dimineața, membrul colectivității lua săpuța la spinare și pleca la câmp. Erau zile de muncă, la procentaj, 260-280 de zile. Cine nu își făcea zilele... a ieșit cu pensia mat mică.” Nea Emil nu poate totuși să nu povestească despre vrednicia consătenilor. Aveau un CAP. Era printre primele din județ. Pe lângă fântâni, oamenii lucrau cu un ridicat și multe troite, cruci. Chiar și în vremea regimului comunist și-au menținut obiceiurile, dar cu atenție sporită la... neprevăzut.

„Pe aici oamenii sunt credincioși, merg la biserică, se închină. Dar când era de muncă nu aveam ce face. Încercam să mergem și colo, și colo. Sărbătorile se țineau. Dar numai dacă nu era treabă, dacă nu era o bubiuială, o treabă urgentă.”

Dar cum a ajuns șef de fermă? Nea Emil spune că: „Așa ne-a adus timpul... Era răspunderea mare. Eram 2.000 ha asupra mea. Eu eram gestionarul lor. Erau inginerul-șef și șefii de echipă. La arpagic era o muncă... era o căldură mare când se scoate ala! Maree! Îl scoate bob cu bob. Se pune și tutun. Era o muncă și cu tutunul... să-l ferești de ploaie, să-l păpușești, să-l însiri. Era muncă mare, dar scoate și bănuți pe el! Sfecla era plătită prost, dar muncă multă!” Contractele cu statul nu erau

străine nici de Movița. Erau obligați să dea un porc pe an. Dacă nu produceai în gospodărie proprie... cum-părai. Mai ales cei ca Emil Fătu, în conducerea CAP-ului local. Atenție! Nu mergea orice porc... Trebuia să aibă vreo 80 kg. Uneori, în loc de porc, duceau vreo trei oi... La sfârșit de an se trăgea linie. Puteai să ieși un bănuț grămadă... sau mai puțin.”

Sistemul de irigații, impecabil

Radu Nicolae era un fel de șef peste sistemul de irigații al Moviței în 1989. Despre sistemul comunei, nea Radu afirmă: „Vreau să vă spun că din punctul ăsta de vedere era o treabă foarte bună! Nu ca acum! În cea mai joasă condiție s-a ajuns. Era altă treabă cu irigațiile! Erau sistemele puse la punct, era treabă bună! Se iriga minimum 500 de hectare din cele 2.000 ale CAP Movița! Merga tot strună! Era bine! După muncă, din punct de vedere al minci pământului ăsta era mult mai bine atunci. Păi, exista să găsești o palmă de teren nelucrat? Să vezi un răzor mai lat, o fâneață? Nu exista!”. Pe cele 2.000 de hectare agricole ale comunei, în toamnă se însămânțau culturile de grâu și orz, 500 ha. Poate și rapiță. În primăvară se puneau floarea-soarelui, porumb, fasole, sfecla de zahăr. Se cultiva inclusiv tutun. În ferma de legume se cultivau tomate, ardei, vinete, castraveți, varză. Produsele legumicole se valorificau pe bază de contracte cu fabrica de statului. Cerealele însă, se valorificau în piețele din toată țara, unde se găseau prețuri bune”. Radu Nicolae povestește cum numai doi mici reacționari nu au vrut să intre la CAP. „Dar ei nu făceau mai nimic. Pământul lor era rătit pe la 50-100 km. Ca să-și bată joc de ei, le dădeau așa departe toturile. «Pământurile s-au comasat, tu nu ai intrat în CAP, unde să-ți dăm? Dacă nu ai vrut să mergi la grămadă cu al nostru...»” Postul colectivității își aduce aminte de lozina preferată, spune el, de Ceaușescu: „Pământul este al celor ce-l muncesc”. Omul consideră că, oricum, dacă cineva putea agonisi pe vremea lui '89, atunci acela era cooperatistul, țărânul din CAP. „Era vorba de zile de muncă. Muncea că trebuia, și se dădea grâu, porumb, cât ajungea la fiecare.” Cei care munceau cu spor ajungeau inclusiv la Panoul de onoare. Și dacă nu muncea ajungea la panou, dar la dezoanare!

Se muncea după plan. Nea Radu povestește: „La însămânțare, niciodată nu s-a reușit să nu se realizeze! Însă depindea de timp. Dacă era an secetos, nu se mai realiza producția.

Nu mai scoțeam 3.500 kg de grâu la ha, scoțeam doar 2.500 kg. 3.500 kg grâu se planifica, atât trebuia să facem. La televizor însă... ajungea altceva, se umfla. Totul se mărea la nivel de raion, de județ. La nivelul camelor agricole. Te duceai și te întreba. Cât ai realizat? 4.000 kg de grâu. Bine! Să spuți 4.200! La nea Nicu ajungea întotdeauna o producție mare! Era mințit. Dar tot din cauza lui era mințit, nu din cauza altora. Permitea asemenea chestiuni!”

CAP-ul, stăpân în curtea ta

O situație cam stranie, dar normală pentru regimul comunist. „Eu aveam o curte de 2.000 de metri pătrați. În ultima vreme ajunsesem proprietar pe doar 350 de metri pătrați. Restul era al Colectivului. Mi-l dădea ca lot în folosință, cât hotăra Adunarea Generală. Se spunea că am 30 de arii de pământ, ca membru de colectiv. Și-mi calculau cele 15 arii din curte și-mi mai calculau și ce era în câmp. Dar ei nu țineau cont că poate aveam niște pomi în curte, cireși, vișini... Nu-mi puneau ce să pun pe el, dar nici nu țineau prețurile pe care le puneau pe ea. Mă obliga Consiliul Popular să dau cotă parte. De la vacă atâta lapte, de la oi să dai miei... tot ce se putea. Vițelul nu puteai să-l tai, nu aveai voie. Trebuia să te descurci cumva. Ori ziceai că ai avut vaca stearpă, ori mai dădeai o bucată de carne cui trebuia... Te descurcai... Dacă nu dădeai cotele, mari necazuri nu-ți făceau, dar aveai nevoie de ei și te primeau la cotitură. De Paste, până în Săptămâna Mare făceau echipe ei și veneau în curți de-ți luau mielul din curte. Nu existau zile în care să nu fi fost controlate de la județeană, de la partid, de la... mama dracu! De peste tot veneau!”

Pe linie de partid

Ceapă Lazăr-Lică a fost brigadier și șef de fermă. Ce avea în plus față de ceilalți oameni muncitori și gospodari din Roșiori de a ajuns în funcțiile acestea? Era membru de partid! A păstorit 25 de ani sectorul zootehnic al CAP-ului local. Un sector în care, după spusele lui, avea efective de 2.000 de vaci, 2.000 de oi, 10.000 de păsări, 3.000 de porci, 700-800 de taurascrescuți pentru tăiere. A ajuns brigadier intrând în partid. „Eram secretarul Comitetului de partid pe Roșiori. Prima dată am fost cu tinereții. Eram secretarul UTC pe comună. Apoi am promovat. M-au făcut membru. Pe lângă funcția de brigadier și șef de fermă am fost și vicepreședinte

la CAP, timp de 12 ani, și secretarul comitetului de partid. La Revoluție m-au pus președinte la CAP, vreo 2 ani, până s-a desființat.”

Este mândru de activitatea de la Colectivul local. Declara o producție la culturile de porumb de 10-15 tone la hectar. Mai puneau arpagic, cartofi și legume. Cu roșiile și pepenii de îi cultivau aici făceau export în Germania! Le culegeam când erau mai în putere, să nu se strice până ajungeau pe mesele nemților. Erau aproape 100 ha de grădină, repartizate pe brațe de muncă... „Eu ca șef de fermă aveam 300 de brațe de oameni. Era inginerul-șef, care coordona tot colectivul, și președintele CAP-ului. Se făcea planul de cultură. Noi făceam niște propuneri cu care mergeam la direcția agricolă. Planul agricol era destul de realist. Se impuneau producții cam...”

Eram odată, tocmai ce dusesem gloriile să treiere, înspre Chirolui. Era un grâu... nu se anunța o recoltă prea grozavă. Vine la mine o tovarășă și mi s-a întrebă: «Cât o să scoți aici? Doamna directoare, în jur de trei, trei tone jumate. Nu se poate! Trebuie șase tone! Păi, nici dacă punem paie nu ies șase tone! Nu se poate! Cum să nu iasă?». Asta era prostia mare. Noi ziceam ceva. Și ei făceau altceva. Umflau toate recoltele și până să rămână în baza noastră furajeră, pentru animale, nu mai rămânea nimic! Rămânea măturat aici, în curte, la colectiva. Trebuia să ne descurcăm. Mergeam pe la silozuri, pe la ferme. Mai cu plasa, mai cu sacul... Aveam lucrernă, aveam coceni, dar nu aveam concentrate. Dar ei cereau lapte, cereau cote... Noi nu aveam treabă cu Bucureștii. Aveam treabă cu Slobozia. Ne mai infierăntau ei uneori... Murea un vițel. De ce și-a murit vițelul? Te întreba asta, dar nu te întreba ce aveai tu să-i dai să mănânce. Dacă în noaptea asta murea un vițel, a doua zi dimineață trebuia să dai la cooperativă. Trebuia ca la ora 5:00 dimineață să fie în cabinet primul secretar. Te întreba de ce a murit. Păi... că a murit. Dar de ce nu ai murit tu?”

Propagandă

Find membru de partid, nea Lică se ocupa și cu propaganda. Una cuminte, după spusele lui. „Făceai ședințele de partid. Luare. Făceai adunare generală de vreo două ori pe an. Spuneai ce-ai realizat, ce ai făcut. Trebuia să aduci și oameni noi în partid. Dar aceștia veneau singuri, care erau convinși. Care nu erau nu veneau oricum.”

Costin ANGHEL

Studentii străini în România

Instituțiile de învățământ superior din România au fost considerate școli de vârf pentru viitoarele elite din țările africane FOTO: Arhivele Naționale

(Urmare din pag. 1)

În volumul „Între patrii. Mărturiile despre identitate și exil”, coordonat de Mirela Florian și Ioana Popescu (prefața Sanda Golopenția) se află și câteva relații ale unor studenți străini în România.

Prezentăm în cele ce urmează fragmente din povestea congolezului Victor Yla, actualmente talentat component al grupului de umor „Vouă”. (L.B.)

Mie îmi place România, nu plec!

M-am născut în Congo, la Brazaville (Congo francez - n.n.V.M.).

Mama m-a adus pe lumea asta la data de 9 iulie 1958, la ora 10 seara. Am frați... noi suntem, ca să zic așa, o mare echipă de baschet cu rezerve cu tot, am fost zece frați și am rămas opt. Doi s-au prăpădit. Eu sunt al cincilea. Tata a fost profesor de geologie la Sorbona. Am trăit un timp în Franța, la Paris, dar nu tot timpul. Tata, după ce a ieșit la pensie, s-a întors în Congo cu familia. Eu mă mândresc față de frații mei că sunt singurul congolez get-beget dintre copiii lui, sunt singurul dintre ei care nu s-a născut în Franța. Părinții mei erau într-un concediu în Brazaville când m-am născut eu, ceilalți s-au născut toți în Franța. Eu am ceva în plus față de ei și ceilalți se supără când le spun că numai eu sunt congolez.

Am învățat foarte puțin în Franța, numai liceul. Cursul primar îl făcusem în Congo. Am făcut Facultatea de Litere și Științe Umane în Brazaville, unde mi-am luat licența, și apoi m-am înscris la un curs de pedagogie ca să pot fi profesor. Restul studiilor le-am făcut aici, în România. Sunt singurul dintre copiii părinților mei care a stat un pic mai mult în Congo. Ceilalți - unul e în Africa de Sud, soră-mea a plecat de la Paris acum doi ani, bărbatul ei a fost promovât director general la Credit Lyonnais din Dakar-Senegal, iar restul sunt în Franța. Eu sunt acasă aici, în România. Nu am cetățenie franceză, nu am cerut-o. Frații mei sunt francezi, ei s-au născut în Franța. Eu pot s-o cer oricând de la ambasada de aici, exact cum fac basarabeni care cer cetățenie română. Dar eu trăiesc aici, așa că prefer să dobândesc cetățenia română.

Tata a murit în 1997, iar mama a plecat din Brazaville și s-a dus la casa ei părintească, la țară, nu mai vrea să audă de oraș.

Eu toată viața am visat să fiu inginer. După ce am terminat liceul, tatăl meu s-a gândit că probabil ca inginer nu-l voi urma în meseria lui de profesor, de dascăl. Și s-a gândit că oportunitățile sunt mai concrete la Facultatea de Litere. Eu nu am vrut! A făcut uz de autoritatea lui paternă. Era un om care-ți împunea și n-am putut să mișc un deget și așa a trebuit să fac facultatea asta. După ce am terminat-o, i-am zis: „Tată, uite diploma, acum mă lași să fiu inginer? Da” să nu mă mai obligi să fac nimic! „Nu, gata! De acum incolo e treaba ta ce vrei să faci”. Și-mi zice: „Hai o să te înscrii la Brazaville”. „Nu, vreau să mă întorc în Europa, dar nu în Franța, m-am săturat de Franța”. „Unde vrei să te duci? Uite, am auzit la minister că poți să te duci în Cehia, în Iugoslavia, în România, Bulgaria, Ungaria...”. Țările din estul Europei. Tata auzise la minister, era ieșit la pensie, dar era profesor asociat la Brazaville. Eu am zis: „Bine, tată, mă duc!”. N-am vrut să intru din nou în lumea occidentală, am vrut să văd ce se întâmplă în lume, căci nu știam mai nimic despre cum era comunismul. În Congo circulau idei comuniste, se știa de țările comuniste, inclusiv noi, copiii, știam. Știam de Ceaușescu, învățam la școală... Știam despre Decebal, Moldova... și așa mai departe. Era chiar o glumă în legătură cu românii care se trag din geți și daci, și noi întrebam: „Cum? Că amândoi sunt bărbați!”. Și tata mi-a zis: „Ți-aș sugera România sau Ungaria. Eu te-aș sfătui să te duci la Budapesta”. „Iar imi împui?” Dintr-un impuls am ales Bucureștiul. Dacă tata mi-ar fi spus București, m-aș fi dus la Budapesta. A fost un fel de frondă. „Păi de ce? Acolo e un comunism mai dur!”. „Nu, eu acolo mă duc! Mi-ai promis că nu te mai bagi. Tu ai spus Budapesta, eu am spus București. Lasă-mă să mă duc acolo”. Am venit cu bursă de la statul congolez în 1983.

După terminarea anului pregătitor la Pitești, m-am înscris la Facultatea de Geodezie de la Institutul de Construcții București în 1984, ca să devin inginer geodez. Am terminat facultatea în 1989, o dată cu debarcarea lui Ceaușescu. M-am acomodat foarte greu, pentru că am apucat perioada aia mai grea, când nu se găsea mai nimic de mân-

care. Nu eram obișnuit cu cozile alea interminabile, mi-a fost foarte-foarte greu, deoarece intrai în magazin și nu găseai nimic... tacâmuri de pui (puiul fără picioare și piept), de așteptare. După o săptămână de Pitești m-am întors la ambasadă și i-am cerut ambasadorului nostru să-mi dea biletul de avion ca să mă întorc acasă. Noi, când veneam, aveam bilet dus-întors; nu-ți convine, pleci. Statul lua măsuri de precauție. Am venit în București și... „Domnule ambasador, imi pare rău, dar nu mă pot adapta! Plec! O săptămână am mâncat ba la un restaurant, ba la altul. Eu sunt carnivor înnăscut, nu pot să rezist. E greu, mâncare nu este, nu pot...”. Ambasadorul m-a vrăjii, a încercat să mă convingă: „Vino mâine să mă vorbim. Dacă vrei, stai o săptămână la mine la reședință”. Până la urmă a găsit un compromis ca să-mi schimb hotărârea. Mi-a zis: „Uite, am vorbit la Ministerul de Externe și o să-ți elibereze o legitimație de intrare pentru magazinul diplomatic” (unul era pe Strada Dianeii și altul pe Kiseleff). Acolo-și făceau nomenclaturii piața - de la miniștrii lui Ceaușescu până la membrii ambasadelor acreditate în România. Și uite așa, având legitimație... când am intrat la Dianeii sau la Kiseleff... am avut Brazaville în fața ochilor, erau de toate.

Făceam școala la Pitești și veneam și-mi făceam aprovizionarea la București. Veneam, făceam plinul cu mașina și plecam înapoi. Stăteam două săptămâni, apoi iar veneam. Îmi luasem mașină imediat după ce am venit, o mașină la mână a doua, un Renault. N-am avut Dacie. Cu Dacia a fost o chestie interesantă. Cum am venit în România, pe drumul de la Aeroportul Otopeni, pe Șoseaua București - Ploiești, mă miram cum Dumnezeu toată lumea aici are numai Renault 12. Mi-am adus aminte de când eram mic, că mă duceam la grădiniță cu un Renault 12, cum e Dacia. Eu știam că nu se mai făcea în Franța Renault 12, că dispăruse. Mă miram cum de toată lumea avea Renault. M-am dus la colegii mei și i-am întrebat: „Măi, cum se face că toată lumea are aceeași mașină?” „Nu, nu e Renault, e Dacia. Au cumpărat licența și acum e mașina lor. Asta-i politica comunistă”, încercam eu să-mi explic, „Toți la fel”. Și uite așa m-am adaptat.

Victor YLA

ÎN VIZITĂ LA ZIARELE FRĂȚEȘTI

(Urmare din pag. 1)

Aveam să mă conving de adevărul acestora cu prilejul unei vizite în Marea țară a Perestroikăi. De pildă, în plin Glasnost („transparență”, nu?), la Leningrad, în biroul unui mai mare al Komsomolului local, a intrat brusc un tip cu ochelari fumurii, cu o față acră și care nici măcar nu a catadixit să se prezinte Vorba ceea, „Glasnost-glasnost-dar s-o știm și noi!” Secretarul II al Komsomolului local, gazda noastră, a scuturat din cap (semn de bună cunoștință) și a continuat să citească dintr-un dosar, fără să-și ridice ochii din foi:

- Tovarășul secretar ne spune lucruri foarte interesante - mi-a șoptit însoțitorul meu -, de ce nu notai?

M-am făcut că nu aud, am mai ascultat ce am mai ascultat și la urmă am întrebat:

- Tovarășul care a intrat peste noi în birou, cine e? Nu i-am reținut numele și funcția. N-a mai fost nevoie de prezentare! Personajul s-a sculat și a părăsit precipitat încăperea. Fără să se prezinte, bineînțeles!

Cea mai mare surpriză am avut-o în penultima zi, când le-am mărturisit gazdelor că sunt cunoscător al limbi ruse. Asta întrucât am absolvit liceul în 1964, anul faimoasei

„Declarații din aprilie”, care a marcat desprinderea partidului unic din țara noastră de sub tutela Marelui Frate de la Răsărit. În consecință. În consecință, am fost ultima promoție care la examenul de maturitate (Bacalaureatul) a avut ca probă obligatorie limba rusă.

A doua zi, pur și simplu, am fost uitat în mărețul Hotel „Rossia” și recuperat cu o oră înainte de plecarea spre aeroport. Așa da, „glasnost”!

De prisos să mai vorbesc despre tăcerile jenante care se așterneau, ori de câte ori, prin natura „mandatului deplasării”, trebuia să aduc în discuție faimoasele teze despre „contribuția de o excepțională valoare a Tovarășului la îmbogățirea tezaurului teoriei și practicii revoluționare”. Îndrugam ce îndrugam și apoi treceam la subiecte... reciproc agreabile.

Există, însă, în peregrinările prin patria Perestroikăi, un subiect tabu: RSS Moldovenească. Mai ales despre oamenii de cultură din acest spațiu era foarte greu să discuți. De pildă la Moscova, în Magazinul Melodia, am cerut un disc anume, unul cu melodii interpretate de Sofia Rotaru. „Cum să nu? - mi s-a răspuns - noi o iubim foarte mult pe marea noastră cântăreață ucraineană”.

Imediat, mi-au arătat un disc ale cărei melodii erau interpretate în limba rusă. Mi-a sărit țandăra: „De când are Ucraina capitala la Chișinău?” Răspunsul a venit pe loc: „Sigur, ea locuiește la Chișinău, dar mai are o casă la Kiev”. Mai târziu, am descoperit, într-un ungher de raft, un alt disc al Sofiei Rotaru. Gazdele nu și-au ascuns gri-masa: „Tovarășe Șerban, acesta nu este un disc reprezentativ pentru marea noastră cântăreață”. Nu m-am lăsat și am cumpărat discul. Când am ajuns în stradă m-am dumirit de ce anume nu era discul cu pricina un disc „reprezentativ”. Toate melodiile erau interpretate în limba română, multe dintre ele fiind compuse pe versurile lui Grigore Vieru!

Acasă, redactorul-șef al Școlii tinereții, Ioan Strugari și om de o calitate morală cu totul aparte -, căruia îi istorisise nedumeririle mele, m-a sfătuit cu moldovenească intelpeciune: - Pe aia cu Sofia Rotaru poți să o scrii în raport (formalitate inevitabilă, în presa de partid, după orice „ieșire afară”), dar în ceea ce privește modul în care tovarășii sovietici făceau atunci când aduceai vorba despre Tovarășul, eu zic să te lași păgubas.

Șerban CIONOFF

ARTICOLUL ZILEI

Un actor pentru literatură

Prima oară l-am văzut pe Victor Reben-giuc prin '69 în „Pădurea spânzuraților”. N-aș putea afirma că am avut ceea ce se numește o revelație, poate și pentru că la vârsta de atunci revelațiile mele erau de altă natură; însă chiar și ochii diletanților observa-va că actorul „sta” perfect pe rol, că trepta-ta „cădere” a lui Bologa de la conștiința dăto-riei la datoria conștiinței era sugerată cu o mare finețe și economie de mijloace, că tânărul interpret răspundea dacă nu cu dezin-voltură, atunci cu o beneficiă, proprie con-centrării exigențelor unui text clasic și ale unui decupaj devenit la fel de clasic.

Unii actori se găsesc de la început, în sen-sul că și definesc o personalitate (esențială sau nu) recognoscibilă ușor în fiecare par-titură încredințată. Din acest profil inițial, repede marcat și pus în circulație, trăiesc toată viața. Creațiile lor sunt, în fond, varia-țiuni pe același caracter. Dacă e să dau un exemplu pentru această categorie, primul nume - nume mare! - care-mi vine în minte e Alberto Soră. O altă categorie din multe posibile ale breșii actoricești este aceea în care desăvârșirea unei fizionomii interpre-tative este un proces de durată și subtilizez - mereu într-un crescendo calitativ. Cariera

acestui tip de actor oferă cele mai plăcute surprize, este o carieră - dacă mi se per-mite - „cu geometrie variabilă”, în timpul căreia sufletul celui ce joacă poate migra, apărând fără efort, din trupul unui elegant personaj al lui O'Neill în trupul lui Caliban. Este și cazul - cititorul recunoaște deja - lui Victor Reben-giuc.

Să ne gândim numai ce impresionantă „triadă” are în palmaresul său, filmic: Apo-stol Bologa - Tânase Scatiu - Ilie Moromete. În fiecare din ele Reben-giuc a găsit cheia înaltei verosimilități și nu vom putea de-acum încolo să ni-i imaginăm pe acești eroi fundamentali ai prozei noastre decât prin și cu chipul său (o asemenea totală „sub-stituire” n-a mai realizat la noi decât Dinică în Stănică Rățiu).

Impresia copleșitoare pe care o ai în fața jocului lui Reben-giuc este, înainte de toate, aceea de firesc. Nimic din artificiiile din „șmecheriile” meseriei cu care ne-au obiș-nuit alții nu iese la suprafață; personajul pare intuit dintr-o dată, la prima lectură în liniile sale de forță și toate amănuntele ges-tive sunt subordonate acestei intuiții fără greș. Tânase Scatiu are mereu o privire agre-siv-furișată trădându-și obârșia de „metec”;

Moromete umblă mereu aplecat peste întrebările lumii, cu un fel de înceteală gânditoare, iar modul cum ține eternul chistoc de țigară între degetul mare și arătător, ascunzându-l în cășul palmei, este o mică probă de virtuozitate a observa-ției asupra psihologiei țărănești. În ultimă instanță, prin toate aceste mărunte studii de comportament, Reben-giuc impune eroilor săi o monumentalitate surprinzătoare, per-suadându-se cu blândețe retina și obli-gându-o să memorizeze.

Nu știu dacă e așa, dar o altă senzație pe care ți-o dă siguranța evoluției lui Reben-giuc este că actorul se documentează profund asupra universului în care se mișcă perso-najele sale, că jocul său este și rodul unei exe-geze, nu numai al științei instinctive și-al ex-perienței, că - mai pe șleau spus - actorul citește și altceva în afara scenariului. Prisma prin care sunt privite și interiorizate rolurile este și una culturală, iar rezonanța rezol-vărilor a truvelor ține de intelectualitate.

Literatura noastră bună, unde dorm încă atâția posibili eroi de film, și-a găsit un actor pe măsură.

Ioan GROȘAN
România literară, nr. 20/1989

DIN ARHIVA CC AL PCR

Propuneri privind eşalonarea adunărilor și conferințelor pentru dare de seamă și alegeri în toate organizațiile de bază ale partidului

- Între 1 septembrie - 15 octombrie 1989 vor avea loc adunări generale ale organizațiilor de bază și adunări sau conferințe ale organizațiilor de partid din întreprinderi, instituții și unități agricole;
- Între 5 - 15 octombrie 1989 vor avea loc conferințele organizațiilor comunale, orașenești, municipale și ale orga-

- nizațiilor de partid ale sectoarelor Capitalei;
- Între 25 octombrie - 10 noiembrie 1989 se vor desăvârși conferințele organizațiilor județene ale partidului și Conferința organizației de partid a Capitalei.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR - Secția Organizatorică, dos. nr. 31/1989

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Beckett este bogat, dar e boem, a fost întotdeauna indiferent față de cadrul în care trăiește. Simone, în versă, povestește anecdote despre Beckett, vorbește despre tăcerile lui, despre alura lui. Cioran i-a trimis penultima lui carte. Beckett i-a răspuns: „Merci beaucoup”. Puțin după aceea, Cioran i-a trimis o a doua carte, și Beckett i-a scris: „Encore merci.” Treceam apoi la Eminescu. Cioran a răspuns că nu va veni la comemorarea poetului organizată de Aurel Răuț. Imi incredințează un text pe care mă roagă să-l citesc în numele lui la colocviu, un comentariu foarte cioranian despre „Rugăciunea unui dac”. Am stat de vorbă două ore.

Sanda Stolojan, Nari peste balcoane. Jurnal din exilul parizian. Traducere din franceză de Micaela Slăvescu. Revizuită de Sanda Stolojan, București, Humanitas, 1996, p. 298-299

La școală, câte o cafeluță doamnelor colege și un coniac colegilor, acesta oferit la „hogașacul” sportivilor. Comentăm cum televiziunea bulgară a ieșit pe penultima loc la un top al televiziunilor europene. Pe ultimul loc credem că-i Albania. Televiziunea noastră nu există. Vorba versurilor lui Topirceanu: „V-am vizitat odată sfera/ Acum vreo zece mii de ani/ Când astronomii de pe Terra/ Erau abia urangutani // Flamarion era gorilă/ și

bietul Newton diplodoc./ Camil era de-abia cămilă./ Iar Duică nu era deloc!”. Întâlnire cu Mădălina, felicitări, mici atenții. Trec peste momentul cu Eroul omnivor. Reiau acțiunile intelectualcești-artisticcești abandonate două-trei zile. Termin întrebările poeziei și mă dedau la ceva însemnări pentru o recenzie... Avu loc la Sebeș-Alba și Lančrăm Festivalul „Lucian Blaga”. Foarte frumos, sau oblunduirea tovarășilor de la Cultură... Ce-o fi pățit Lloa? și-a anunțat intenția de a candida la apropiatele alegeri prezidențiale din Peru. „M-am considerat totdeauna numai scriitor. Dar uneori în viața țării se ivesc situații care îți pun în față necesitatea unei opțiuni morale, care te obligă să te implicii în viața politică, chiar dacă în adâncul sufletului nu ai dorit acest lucru”. Succes!

C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție la Editura Libra

De o vreme încoace, naturelul mi-a devenit exagerat de simțitor sau pur și simplu m-am senilizat. Mă emoționez și-mi dau lacrimile din te miri ce, film, muzică, lectură sau simplă conversație. Când ne-a telefonat Cristi că suntem bunici, am simțit că nu voi putea vorbi și i-am dat telefonul N.-ei. Când am citit în R.L. un articolăș despre sfârșitul lui Jean Gabin - e drept, feblețea mea - am început să plâng ca prostul, noroc că eram singur. Mi-e și frică de acum să vorbesc sau să citesc în public texte mai solicitante afectiv ca să nu mă fac de râs.

Radu Ciobanu, Tărmlu țărziu. Jurnal 1985-1990, Deva, Emia, 2004, p. 178-179

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** 10,9 LEI
CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE
www.jurnalul.ro

Cartile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

ACI RADIO EUROPA LIBERĂ!

TRECERE ÎN REVISTĂ A MIȘCĂRILOR INDEPENDENTE DIN EUROPA DE EST

În majoritatea țărilor din Europa de Est existau grupuri de protest care militau pentru drepturile omului, membrii acestora fiind de multe ori arestați. FOTO: AFP/MEDIAFAX

Din noiembrie 1988, când a apărut pentru prima dată bilanțul mișcărilor independente, au mai apărut grupuri civice și mișcări populare în aproape toate țările Europei de Est. În anumite cazuri, membrii, personalitățile de a conduce și chiar obiectivele grupurilor mai vechi s-au schimbat. În Polonia, Ungaria și Țările Baltice unele dintre mișcările neoficiale au fost înregistrate oficial. Această versiune actualizată a „re-censământului” reflectă schimbările de statut și de numele, obiectivele, publicitățile și personalitățile de a conduce ale tuturor mișcărilor independente din Europa de Est cu privire la care a fost disponibilă suficientă informație.

Bulgaria

Asociația pentru suport Viena '89 (Druzhestvo za Podkrepa na Viena '89). A fost fondată în ianuarie 1989. Detaliile despre componența sunt necunoscute dar se crede că e vorba mai ales despre membri de etnie turcă. Dintre obiective: monitorizarea modului în care Bulgaria respectă tratatul CSCE de la Viena, din 1989, lupta pentru drepturile civile și opoziția față de campania de asimilare. Personalitățile conducătoare sunt: Avni Aliev Veliev și Ismet Emrullahov (ambii sunt din Gebel și au fost expulzați din Bulgaria în mai 1989).

Inițiativa cetățenilor (Grazhdanska Initsiativa). Nu se știe data la care a fost fondată. Are aproximativ 30-40 de membri (toți în zona rusească). Ca obiective, grupul își propune să fie o ramură locală a Asociației Independente de Apărare a Drepturilor Omului, ale cărei obiective le împărtășește. Nu se știe dacă grupul a supraviețuit arestării liderilor săi, la începutul lui 1989. Unul dintre lideri este Lyubomir Sobadzhiev.

Comitetul pentru Drepturi Religioase, Libertatea Conștiinței și Valori Spirituale (Komitet za Zashchita

na Religiozitate Prava, Svobodata na Savestata, Duhovnite Tenosti). A fost înființată la 9 martie 1989, în Veliko Tarnovo în urma protestelor locale față de înlăturarea de la o mănăstire a unui părinte foarte popular, Părintele Hristofor Sabev. Componența grupului este necunoscută. Își propune să militeze pentru încetarea interferenței politice în treburile Bisericii și în viața religioasă; să promoveze toleranța religioasă în Bulgaria. Personalități din conducere: Hristofor Sabev (Președinte), Petar Kanev Petrov (Secretar), Petar Penkov, Vasil Tsvetov, Stiliyan Nikolov, Nadejda Ilieva, Deska Trifonova. Părintele Blagoi Topuzliev, care a fost expatriat din Bulgaria în martie 1989, funcționează ca purtător de cuvânt al grupului în străinătate.

Liga Democratică pentru Apărarea Drepturilor Omului (Demokratišnata Liga za Zashchita na Pravata na Ceoveca). A fost fondată în decembrie 1989. În mai 1989 a recurtat câteva sute de membri, în mare parte de etnie turcă. Nu se știe câți au fost expatriați din țară în mai și iunie 1989, în urma protestelor din estul Bulgariei. Fondatorii ei cred că liga va supraviețui prin creșterea numărului celor recrutați dintre etnicii bulgari. Mișcarea își propune să lupte pentru respectarea drepturilor omului în Bulgaria, să adune informații despre prizonierii politici și despre alte cazuri de încălcarea a drepturilor omului; să lupte pentru reforme legale, inclusiv pentru abolirea legilor împotriva „propagandei antisocialiste”; să se opună asimilării forțate a minorității etnice turce și să obțină legalizarea asociației. Printre personalitățile conducătoare: Ilija Minev (Președinte), Peter Manolov (Secretar), Dimitar Tomov, Mariana Zlateva și Anton Zaprianov. Mai mulți dintre fondatorii Asociației, inclusiv Eduard Genov și Teo Tečov, au fost expulzați din Bulgaria din octombrie 1988. Manolov a fost forțat să plece în mai 1989 dar continuă să funcționeze ca Secretar al mișcării.

Jiri Pehe
Radio Europa Liberă (München) – Raport al secției de cercetare, condusă de dr. M. Shafir.
Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
(Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

tul și aspectele ecologice. Din conducere face parte Dimcio Savov și Petar Slabakov.

Prieteni arhitecturii din Sofia (Priatelite na Sofiskata arhitectura) a fost înființată la o dată necunoscută. Nu se cunosc membrii. Își propune să conserve clădirile istorice din Sofia. Lider: Ștefan Provdev.

Asociația Independentă pentru Apărarea Drepturilor Omului în Bulgaria. (Nezavisimoto Druzestvo za Zashchita na Ciovešchite Prava v Bulgaria). A fost fondată la 16 ianuarie 1988, după ce șase disidenți bulgari au trimis un apel către Conferința CSCE de la Viena, în care protestau față de situația deficitară a drepturilor omului în Bulgaria. Se estimează că are în componență 1.000 de membri, dintre care, mai mult de jumătate sunt etnici turci. Își propune să monitorizeze situația drepturilor omului în Bulgaria, să adune informații despre prizonierii politici și despre alte cazuri de încălcarea a drepturilor omului; să lupte pentru reforme legale, inclusiv pentru abolirea legilor împotriva „propagandei antisocialiste”; să se opună asimilării forțate a minorității etnice turce și să obțină legalizarea asociației. Printre personalitățile conducătoare: Ilija Minev (Președinte), Peter Manolov (Secretar), Dimitar Tomov, Mariana Zlateva și Anton Zaprianov. Mai mulți dintre fondatorii Asociației, inclusiv Eduard Genov și Teo Tečov, au fost expulzați din Bulgaria din octombrie 1988. Manolov a fost forțat să plece în mai 1989 dar continuă să funcționeze ca Secretar al mișcării.

Jiri Pehe
Radio Europa Liberă (München) – Raport al secției de cercetare, condusă de dr. M. Shafir.
Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
(Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

Comuniștii maghiari se reformează

22 mai 1989, ora 20:00

Tovarășului Emil Bobu
Tovarășului Ion Stoian,
Tovarășului Ioan Totu,
Tovarășului Iulian Vlad,

1. Vă informăm că în zilele de sâmbătă 20 și duminică 21 mai a.c., s-a desfășurat la Szeged întâlnirea pe țară a „cercurilor reformei” din cadrul Partidului Muncitoresc Socialist Ungar (PMSU).

La acțiune au participat trei membri ai Biroului Politic al PMSU: Imre Pozsgay, Rezso Nyers și Pal Vastagh. Acțiunea a fost salutăată, prin scrisori, de primul-ministru Németh Miklós și președintele Parlamentului ungar, Szuzo Matyas.

Sâmbătă, întâlnirea s-a desfășurat sub forma unor ședințe plene, la care au participat 440 de reprezentanți ai „cercurilor reformei” și în cadrul a patru secțiuni denumite: „trecut și prezent”, „ce fel de partid dorim”, „politica economică și reforma proprietății”, „perspectivele trecerii pe cale pașnică la statul democratic”.

Deși întâlnirea și-a propus, inițial, să adopte o „platformă a reformei”, acest lucru nu a reușit, acțiunea încheindu-se cu adoptarea unei scurte declarații în care se arată, printre altele, că: „Întrunirea a dat un nou impuls mișcării reformatoare din interiorul PMSU, care va contribui la înnoirea partidului și la pregătirea congresului acestuia, propus să se desfășoare încă în acest an” și că: „În următoarele luni, cercurile reformei vor elabora și vor da publicității un program al reformei”.

2. Cu ocazia întrunirii au fost exprimate numeroase opinii legate de rolul și perspectivele PMSU în contextul actualului evoluții din viața politică a Ungariei.

Prezentăm câteva din aceste opinii: actuala structură organizatorică a PMSU nu mai corespunde evoluțiilor „democratice” din societatea ungară, fapt pentru care „cercurile reformei” acționează în prezent pentru înființarea, în cadrul partidului, a unui „centru al reformei” și pentru „crearea unei noi structuri organizatorice și introducerea unui nou stil de muncă”. În mai multe rânduri s-a subliniat, totuși, că „cercurile reformei nu doresc distrugerea sau dezmembrarea partidului” ci doar „reorganizarea” lui.

Se susține că PMSU „nu are în prezent un program”. Totodată, s-a cerut schimbarea denumirii partidului, urmând ca și prin aceasta să se poată exprima mai clar „caracterul lui deschis, marxist și democratic”.

Pe baza acestor preocupări, „cercurile reformei” din cadrul PMSU solicită ținerea încă în acest an a congresului partidului.

3. În legătură cu evenimentele din 1956, „cercurile reformei” susțin demnitatea acestora drept „revoluție”. Ca un nou punct de vedere în legătură cu situația în care s-a aflat Ungaria până în prezent, a apărut ideea că „din 1948 în Ungaria s-a instaurat un regim despotice, de tip asiatic, care după 1956 s-a ameliorat și a obținut și unele realizări temporare, dar ca structură de bază a rămas neschimbat”.

„Cercurile” cer ca până la 16 iunie a.c., Comitetul Central al PMSU să facă o declarație în legătură cu reabilitarea lui Imre Nagy, iar membrilor acestor cercuri li se recomandă să participe la festivitățile reinumării fostului prim-ministru.

4. În domeniul economic, „cercurile reformei” susțin că actualul model economic din Ungaria nu mai

corespunde, fapt pentru care trebuie schimbat prin „introducerea democrației și în economie” și că aceasta „nu se poate realiza pe baza proprietății de stat”, ci prin întărirea proprietății particulare.

5. În legătură cu poziția politică pe care PMSU trebuie să o adopte, în condițiile „democratizării” societății ungare, „cercurile reformei” susțin că „consensul politic se poate realiza numai prin împărțirea puterii”, sens în care se impune începerea imediată a dialogului cu reprezentanții opoziției. Aceștia susțin, de asemenea, necesitatea elaborării unor noi legi referitoare la: activitatea partidelor, a presei, a dreptului la vot, desfășurarea alegerilor, un nou cod penal, instituirea președintelui țării și securitatea națională.

6. La încheierea lucrărilor de sâmbătă, 20 mai, Imre Pozsgay și Pal Vastagh au participat la o conferință de presă cu ziariștii străini. Răspunzând la întrebarea dacă „cercurile reformei” vor ieși din partid, Imre Pozsgay a răspuns, tot printr-o întrebare, „de ce tocmai cercurile reformei ar trebui să părăsească partidul?”

7. Duminică, 21 mai, cu ocazia încheierii întrunirii de la Szeged, în fața a 3.000 de participanți, Imre Pozsgay a rostit o scurtă alocuțiune, în care a subliniat, printre altele, că, în actuala etapă pe care o parcurge societatea ungară, este nevoie de fermitate în realizarea reformelor, deoarece „trebuie să folosim împrejurările internaționale care nu au fost atât de favorabile în întreaga istorie ungară”.

În acest sens, Pozsgay a menționat că „cercurile reformei” au dovedit deja că nu au un rol episodice în viața partidului, ci dimpotrivă, acestea au devenit „inspiratorii” acțiunilor

viitoare ale PMSU, și „o mișcare puternică, plină de perspective”, fără de care „nu se poate realiza consensul național și înnoirea socială”.

Încheiere, Imre Pozsgay a ținut să arate că „preocupările pentru împacarea națională și realizarea procesului pașnic sunt exprimate și de faptul că cei 10,5 milioane de cetățeni de pe teritoriul de 93.000 kilometri pătrați ai Ungariei sunt responsabilitatea celor 15 milioane de maghiari”.

Menținerea și perpetuarea națiunii ungare se poate realiza pe mai multe căi, dar „cea mai eficientă este de a demonstra tuturor că merită să trăiești în Ungaria de astăzi”. Vorbitorul considera că „responsabilitatea față de unguirime poate fi singura bază a relațiilor cu grupările de opoziție, alternative, independente, și cu celelalte partide”.

Rățiunea organizării la Szeged a primei întâlniri pe țară a „cercurilor reformei” și participarea celor trei membri ai Biroului Politic al PMSU este legată și de marcarea a 45 de ani de la întâlnirea, în același oraș, a reprezentanților mișcării progresiste maghiare, care și-a propus, la timpul respectiv, „renașterea maghiară”. Și cu ocazia acestei întâlniri, Imre Pozsgay a ținut să reafirme că va avea loc o „renaștere maghiară”, la care cei 3.000 de participanți au răspuns prin aplauze îndelungate și prin intonarea imnului național maghiar.

Traian Pop
Document din volumul: 1989 – Principiul dominoului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene. Ediție de Dumiru Preda și Mihai Releagan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p.66-68

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Căutam femele ajutor menaj, de două ori pe săptămână.

Ansamblul artistic Rapsodia Română, cu sediul în București, Strada Lipskani numărul 33, încadrează în condițiile Legii 12/1971 următorul personal muncitor: instructori organizatori ceremonii, fluerătoare scenă, electrician lumini.

Centrala vinificării, băuturilor diferite și produselor spirituoase, Calea Rahovei numărul 137, încadrează de urgență în condițiile Legii 12/1971 inspector principal cu domiciliul stabil în București.

Offerim două camere, antreu, bucătărie, baie, curte, pentru îngrijire bătrână. Zona Pieptănari.

VĂNZĂRI

Vând sufragerie Chipendale, mobilă bucătărie, oglinzi orientale,

dormitor, televizor, canapea extensibilă, mașină spălat, aspirator, masă sufragerie.

Vând apartament trei camere, multiple îmbunătățiri, deasupra magazinului Bucur. Cumpără sau schimb cu apartament mai mare în vilă sau bloc de patru niveluri, zonă centrală.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr video Player sau video Recorder nou.

Cumpăr Dacia 1310, zero kilometri, televizor color.

Cumpăr blue-jeans, geacă piele bărbătească, compleu piele 44 sau scurtă piele 44 de damă, blue-jeans 5-6 ani. Vând radiocasetofon stereo nou.

Cumpăr casă gen vilă pentru două familii, singur curte, încălzire centrală, zonele Confederației, Televiziune, Kiseleff, Cașin, Aviatorilor.

tv 22 mai 1989

19:00 Teledurnal

19:25 Localitățile țării în Anul 45 al revoluției. Puternice centre economico-sociale

Redactor Melania Coman

19:40 Știința pentru toți

Resurse vechi... tehnologii noi

Soluții pentru transportul viitorului

Redactor Dana Popescu

20:05 Industria – programe prioritare

Creșterea rentabilității și beneficiului, a eficienței economice

Redactor Sorin Burtea

20:25 Tezaur folcloric

Permanente ale cântecului românesc: Tatiana Mihali, Mariana

Drăghicescu

Redactor Marioara Murărescu

20:55 Democrația muncitorească, revoluționară în acțiune

Tribuna responsabilității civice

Redactor Florin Brătescu

21:15 Confruntările de idei din lumea contemporană

Drepturi proclamate, drepturi fără garanții de exercitare

Redactor Lucia Dumitrescu-Cordreanu

21:35 Ce-ți doare eu ție, dulce Românie

Versuri patriotice, revoluționare

Redactor Mihaela Macovei

21:50 Teledurnal

22:00 Închiderea programului

vremea

Vremea a continuat să se răcească față de ziua precedentă, îndeosebi în nordul și estul țării. Cerul temporar noros; averse de ploaie însoțite de descărcări electrice în sudul, estul și centrul teritoriului. Vânt slab până la moderat, prezentând unele intensificări în estul și sud-estul țării cu viteze cuprinse între 35 și 50 kilometri pe oră. Temperaturile maxime au fost

cuprinse între 14 și 24 de grade, izolat mai ridicate în sud-vestul țării, iar minimele între 4 și 14 grade. În București vremea s-a mai răcit față de perioada precedentă, iar cerul a fost mai mult noros. Temporar a plouat, iar vântul a suflat slab până la moderat. Temperatura maximă s-a situat între 18 și 20 de grade, iar cea minimă a oscilat în jurul valorii de 9 grade Celsius.

Pe loc repaus!

ORIZONTAL: 1) Corpul ofițerilor superiori 2) Câmp de luptă – Subunitate de serviciu la baterie. 3) Cel mai bun la trageri – Local de... trageri pentru gradele superioare (!) – Stânga-mprejur! 4) Cartea eroilor nemului. 5) Precar! – Unități de geniu. 6) Serviciu la popotă – Zonă de aplicație în campanie 7) Plus de forță la baterie (pl.) – Un fel de bombe. 8) Informație secretă – Luat la ochi. 9) Pe scurt un punct de comandă – Luptă pe flancuri! – Leat vechi (pl.) 10) Tras de tunar – Superior în grad – Încheietor de pluton! 11) Chemați la concentrare – Formații în câmp.

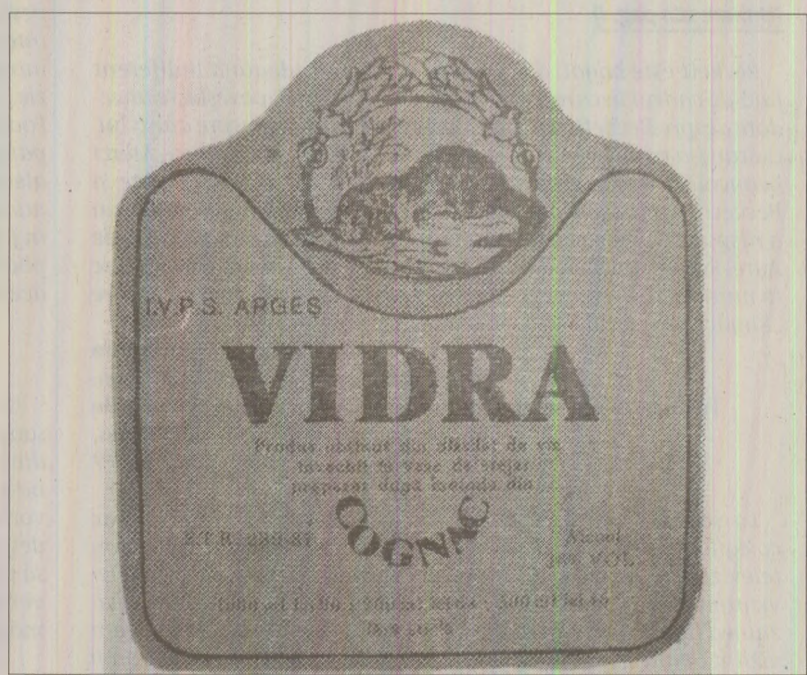
VERTICAL: 1) Corp de armată – Formație militară dintr-un eșalon superior. 2) Perioade de instrucție – Cartuș de manevră – Un recrut încorporat la urmă! 3) Prilej de întâlnire cu adversarii – Surse de informații secrete. 4) Gen de pregătire pentru operații. 5) Servește la minare! – Produs de pielărie – Pact final! 6) Lovitura la corp – Companie în marș. 7) A intra în obiectiv – Semnal de alarmă! 8) Forțe navale – Desiși! 9) Vorbă spusă la necaz – Atacă în valuri 10) Trage în aer – Un copil de trupă în felul său. 11) Descărcatul armei – La gura puștilor (pl.).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

Dicționar: KENT

Revista Rebus nr. 19/1989

amintiri

În 1989 petrecerile românilor erau înveselite cu ajutorul coniacului Vidra

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Imagini dezolante de-a lungul canalului colector

În diferite părți ale municipiului s-a acționat și continuă să se acționeze pentru mai buna gospodărire și înfrumusețarea cartierelor, străzilor, parcurilor și scuarurilor, încetinelor unităților economico-sociale. Canalul colector însă este... ocolit de acest spirit civic, gospodăresc, deși pe marginea sa se derulează zilnic o bună parte a traficului rutier și internațional.

Împreună cu Iutu Tătaru, șef de atelier – canalizare la EGC, am parcurs canalul colector, până la ieșirea din oraș, reținând, cu acest prilej, zeci și zeci de imagini cu totul dezolante. Pe baza unui proiect de perspectivă elaborat de către IPJ, la podul „viorolei” aproape de intersecția Străzii Cimpia Islaz, canalul colector a fost acoperit, iar mai încolo, până la Bulevardul „23 August”, s-au executat lucrări de curățire și de reprofilare a albiei sale (cu radier de beton la bază), urmând ca și această porțiune să fie acoperită. O bună bucată de vreme, după acoperirea acestei porțiuni, aspectul general al canalului era unul curat, civilizată. Acum – cu excepția zonei din dreptul Autobazei IJFL, care este bine întreținută – s-a reinstalat dezordinea, murdăria. Numeroși cetățeni cu gospodării situate prin preajmă, unii conducători auto, cu un scăzut nivel de conștiință civică, au aruncat

în și pe marginea canalului tot felul de gunoaie de grămezi de moloz, cauciucuri, elemente prefabricate din beton deteriorate, chiar și... caroseria unui autoturism, împiedicând astfel scurgerea normală a apelor menajere și pluviale.

Fluența traficului rutier pe marginea canalului se desfășoară și ea destul de anevoios (doar pe o singură parte) încât șoferii sunt nevoiți să facă adevărate slalomuri din cauza denivelărilor carosabilului, a șanțului, gropilor, unor guri de canal mai înalte. Trebuind să execute și să racordeze la canalul cel mare, un alt canal menajer, dinspre Strada Răului, constructorii brigăzii de construcții montaj a IJGCL (șef brigadă ing. Marin Vanghelie) au spart porțiunea carosabilului, consolidată cu plăci de beton, de la strada Bucovăț până la Bulevardul „23 August”, intrerupându-se astfel, de mai multă vreme, circulația rutieră pe partea dinspre oraș a canalului. Au rămas mormane de pământ, de bucați de beton, unele dintre acestea căzând în albia canalului. Practic totul în jur este în părăsire, constructorii respectivei brigăzi n-au mai adus strada la starea inițială de viabilitate pentru care s-au cheltuit, la vremea respectivă, importante fonduri bănești cu modernizarea ei. De asemenea, din

luna octombrie anul trecut, tot cei de la șantierul amintit au încetat lucrările de modernizare a străzii (partea dinspre centrul orașului) de la Bulevardul „23 August” până la intersecția cu Strada Podari. Doar pe circa 100 de metri carosabilul a fost modernizat, lucrarea fiind, după cum spuneam, abandonată, cu tot cortegiul de inconveniente ce decurg din această situație. Dar și acolo unde carosabilul a fost terminat (exemplu porțiunea din partea dreaptă a canalului colector cuprinsă între Strada Tărăncuței și Strada Tabaci), lucrările s-au făcut de mântuială (consolidare necorespunzătoare a pietrelor cubice, guri de canal deplasate, neridicate la cota prevăzută în documentația tehnică), EGC, refuzând astfel, pe bună dreptate, să semneze procesul verbal de recepție a străzii cu pricina.

Deșigur că mai sunt de soluționate și alte probleme de-a lungul canalului colector. În apropierea morii din Românești, peste respectivul canal s-a construit un alt pod nou, din beton, însă după dezafectarea vechiului pod au rămas neadecvate bucați mari de beton care obturează scurgerea apei. În sfârșit, constructorii ICCF târăgănează definitivarea lucrărilor podului de cale ferată din zona Făci – Balta Verde, pe unde traversează

canalul până la evacuarea în Jiu. Iată de ce Primăria municipiului trebuie să ia măsuri concrete și eficiente pentru ca de-a lungul acestui canal colector să se instaureze o desăvârșită ordine și curățenie, un aspect cât mai civilizată încât celor ce trec pe aici să nu li se mai ofere imagini dezolante precum cele descrise în investigația noastră.

Aurel POPESCU

Ne aflăm, într-una din zilele acestei primăveri, la Antrepriza nr. 1 Teleducția, Strada Bariera Vilci nr. 82. Pe ing. Ion Roibulețiu, directorul unității l-am surprins vădit preocupat de întreaga gamă de probleme de serviciu, dar și receptiv față de cele vizând înfrumusețarea. „Toate ca toate, dar cu un singur lucru nu mă impac în privința gospodării” – ne-a declarat interlocutorul. Și după ce ne-a făcut să înțelegem adevărul, ne-am deplasat și la fața locului, arătându-ne inginereste ceea ce avea de demonstrat, deși specialitatea sa nu are tangență cu horticultura sau pedologia. De fapt, nici nu e nevoie să ai asemenea cunoștințe de specialitate pentru a sesiza amănuntul în cauză. În porțiunile decupate din suprafața trotuarelor, destinate spa-